

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
Βουκουρεστίου 16
ΑΘΗΝΑΙ

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ Η ΕΛΛΕΙΨΙΣ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ. ΑΙΣΘΗΤΗ ΜΕΙΨΙΣ
ΤΟΥ ΑΝΑΛΟΓΗΤΙΣΜΟΥ. ΣΟΒΑΡΑ ΕΛΛΕΙΨΙΣ ΙΑΤΡΩΝ.
ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΙΣ ΕΠΙΤΙΩΝ.

Ἐν συνεχείᾳ τῶν πρό τινος δημοσιευθέντων πρώτων περιορισμένων τῆς ἐρεύνης τῶν Κοινοτήτων, τῶν ἀναφερομένων εἰς τοὺς ἀπὸ τοῦ 1950 καὶ ἐντεῦθεν μετακινήσαντας, εἰς τοὺς ἀνέργους καὶ εἰς τὸ ὕψος τῶν ἀγροτικῶν ἡμερομισθίων, ἡ "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ" ἀνεκοίνωσε τὸ δευτέρον μέρος τῶν ἀποτελεσμάτων, τῶν ἀφορώντων τὴν ἐκπαιδευτικὴν κατάστασιν, τὸ μορφωτικὸν ἐπίπεδον τῶν κατοίκων καὶ τὴν ἱατρικὴν ἔν γένει περίστασιν.

Ἡ κατάσταση τῶν σχολείων

Ἐπὶ τῆ βάσει τῶν ληφθεισῶν ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας Προγραμματισμοῦ ἀπαντήσεων εἰς τὸ ἀποσταλὲν παρ' αὐτῆς εἰς τὰς Κοινότητας ἐρωτηματολόγιον, προκύπτει ὅτι ἀπὸ κτιριακῆς ἀπόψεως τὰ 40% τῶν Δημοτικῶν Σχολείων ἔχουν ἀνάγκην σημαντικῶν ἐπισκευῶν, τὰ 7% τούτων εἶναι σχεδὸν ἐτοιμόροπα καὶ τὰ ὑπόλοιπα, δηλ. τὰ 53%, εὐρίσκονται εἰς σχετικῶς καλὴν κατάστασιν, ἐν τῶν ὁποίων τὸ 1/2 περίπου δὲν ἔχει ἀνάγκην οὐδεμιᾶς ἐπισκευῆς.

Ἀπὸ ἀπόψεως ἐπίπλων τὰ 45% τῶν σχολείων ἔχουν σημαντικὰ ἑλλείψεις. Ὡς πρὸς τὰ ἐποπτικὰ ὄργανα παρατηροῦνται ἑλλείψεις εἰς τὰ 75% τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν σχολείων.

Ἀπὸ ἀπόψεως μαθητῶν καὶ διδασκτικοῦ προσωπικοῦ ἡ κατάσταση τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τὰς ληφθείσας ἀπαντήσεις τῶν Κοινοτήτων, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Εἰς ἕκαστον σχολεῖον ἀναλογοῦν 96 μαθηταὶ καὶ ἕκαστος διδάσκαλος ἔχει 43 μαθητὰς. Αἱ ἀναλογίαι αὗται συμπίπτουν ἀπολύτως καὶ πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Στατιστικῆς Ἱηρησίας παρεχόμενα στοιχεῖα δι' ὅλην τὴν περιφερειακὴν Ἑλλάδα, γεγονός, πού δείκνυσι, ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας Προγραμματισμοῦ διεξαγομένη ἔρευνα, ἂν καὶ εἶναι ἀντι-

προσωπευτική, ανταποκρίνεται πλήρως προς τὰ πραγματικά δεδομένα και διά τὰ υπόλοιπα υπό της έρεύνης διαλαμβανόμενα στοιχεία. Ούτω ή μέση αναλογία μαθητών κατά διδάσκαλον είναι εις τας Κοινότητες, όπου ένηργήθη ή έρευνα, 43, εις τήν περιφερειακήν Έλλάδα επίσης 43 και εις όλόκληρον τήν Έλλάδα 44.

Έν σχέσει προς τας άλλας Ευρωπαϊκας Χώρας ή Έλλάς παρουσιάζει μεγαλύτεραν αναλογίαν μαθητών κατά διδάσκαλον, πράγμα που δεικνύει ανεπάρκειαν διδακτικού προσωπικού και έξηγει τόν χαμηλόν βαθμόν προόδου της Έλλάδος, λαμβανομένου υπ'όψιν ότι ή παροχή άρτίας στοιχειώδους εκπαίδευσως είναι βασικός παράγων της εθνευτηρίας κάθε Χώρας. Ούτω, ενώ εις τήν Έλλάδα αντίστοιχόν εις έκαστον διδάσκαλον 44 μαθηταί, ή αντίστοιχος αναλογία είναι 26 εις τήν Ιταλίαν, 28 εις τήν Νορβηγίαν, 29 εις τήν Γαλλίαν και τήν Αυστρίαν, 36 εις τήν Πορτογαλίαν, 40 εις τήν Γιουγκοσλαβίαν και τήν Ισπανίαν και 44 εις τήν Τουρκίαν. Αν προστεθ ή άκόμη, ότι επί τη βάσει των στοιχείων της έρεύνης τά 9,5% των σχολείων δέν λειτουργούν λόγω έλλείψεως προσωπικού, αί συνθήκαι έν Έλλάδι θά φανθών πολύ δυσμενεϊς. Η παρεχομένη στοιχειώδης εκπαίδευσις γίνεται άκόμη δυσμενεστέρα αν ληφθ ή υπ'όψιν, ότι μόνον τά 65% των παιδιών που έγγραφοονται εις τήν α' τάξιν του δημοτικού σχολείου, τελειώνουν τήν εξαετίαν της υποχρεωτικής εκπαίδευσως.

Διά νά κλησιάζη ή Έλλάς τήν Ιταλικήν αναλογίαν, πρέπει ό αριθμός των σημερινών δημοδιδασκάλων, που άνέρχεται εις 20.000 περίπου, ν' αύξηθ ή τουλάχιστον κατά 10.000.

Μείωσις του αναλφαβητισμού

Έπί τη βάσει της ένεργηθείσης έρεύνης προκύπτει, ότι ή αναλογία των αναλφαβήτων εις τούς άνω των 10 έτων κατοίκους άνέρχεται εις 15% περίπου. Άνεξαρτήτως των σφαλμάτων, τά όποια πιθανόν νά περιέχη τό έν λόγω ποσοτόν, εις περίπτωσιν επεκτάσεως αυτού διά τήν ύπαιθρον ολοκλήρου της Χώρας, δύναται νά ληχθ ή, ότι ό αναλφαβητισμός έν Έλλάδι παρουσιάζει σοβαράν τάσιν μειώσεως, δεδομένου, ότι κατά τήν άπογραφήν του 1951 τό ποσοτόν τουτο έκυμαίνετο περίπου εις τά έπίπεδα του 23%. Η σημαντική αύτή μείωσις όφείλεται άφ'ένός μόν εις

τήν φυσιολογικήν ἀποχώρησιν κατά τήν τελευταίαν δεκαετίαν τοῦ προ-
κεχωρημένης ἡλικίας πληθυσμοῦ, τοῦ ἐμφανίζοντος μεγαλύτερον σχετι-
κῶς ποσοστόν ἀναλαβητισμοῦ, ἀφ' ἑτέρου δέ καί κυρίως εἰς τήν πληρε-
στέραν ἐφαρμογήν τῆς ὑποχρεωτικῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τὰς ἀ-
γροτικάς περιοχάς.

Οἱ κάτοχοι ἀπολυτηρίου μέσης ἐκπαιδεύσεως καί κατοικοῦντες
εἰς τὰς Κοινότητες, ὅπου ἐκτείνεται ἡ ἔρευνα, ἀποτελοῦν μικράν σχε-
τικῶς ἀναλογίαν. Οὕτω, ἐπὶ 100 κατοίκων ἡλικίας ἄνω τῶν 20 ἐτῶν, οἱ
4 ἔχουν τελειώσει μίαν μέσσην Σχολήν, ἐξ αὐτῶν δέ τὰ 17% ἔχουν τύ-
χει καί πτυχίου Ἀνωτάτης Σχολῆς.

Ἱατρική περιθάλαψις

Ἀπό ἀπόψεως ἱατρικῆς περιθάλαψως αἱ συνθήκαι εἰς τὰς Κοι-
νότητας εἶναι ἄρκετά δυσμενεῖς. Τὰ 35% τῶν Κοινοτήτων δέν ἔχουν ἱα-
τρόν, τὰ δέ 20% ἐξυπηρετοῦνται ἀπό ἱατροῦ ἄλλης Κοινότητος. Μόνον
τὰ 36% διαθέτουν Κοινοτικόν ἢ Ἀγροτικόν ἱατεῖον. Αἱ συνθήκαι εἶναι
δυσμενέστεραι εἰς τὰς Κοινότητας, πού ἔχουν πληθυσμόν μεταξύ 400-800
κατοίκων καί ὅπου τὰ 50% τῶν Κοινοτήτων στεροῦνται ἱατροῦ.

Εἰς τὰς περιοχάς τῆς ἐρεύνης ἕκαστος ἱατρός ἀναλογεῖ εἰς
1560 κατοίκους, ἐνῶ ἡ ἀντίστοιχος ἀναλογία συμφώνως πρός τὰ δεδομένα
τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας, εἶναι διὰ μέν τό σύνολον τῆς Ἑλλάδος
890 διὰ δέ τήν περιφέρειαν Ἀττικῆς 290.

Τά ἀκατοίκητα σπίτια

Ἐν ἄλλο ἐνόμιζον σπαιχετόν τῆς ἐρεύνης εἶναι ὅτι συνεπέξ
τῆς χρονίας μετοικήσεως εἰς ἄλλας περιοχάς, τὰ 7% περίπου τῶν σπιτιῶν
ἔχουν παραμείνει ἀκατοίκητα. Εἰδικώτερον ἡ ἀναλογία αὕτη εἶναι 12%
εἰς τὰς Κοινότητας πληθυσμοῦ 400-800 κατοίκων, 8% εἰς τὰς Κοινότητας
800-1500 κατοίκων καί 4% εἰς τὰς ἄνω τῶν 1500 κατοίκων.

Μετά τήν ὁλοκληρῶσιν τῆς ἐπεξεργασίας καί τῶν ὑπολοίπων ἐρω-
τημάτων τῆς Ἐρεύνης τῶν Κοινοτήτων, ἡ Ἑλληνική Ἐταιρεία Προγραμμα-
τισμοῦ θά παρουσιάσῃ δι' εἰδικοῦ δημοσιεύματος τ' ἀναλυτικά πορίσματα.